

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

Agenția Națională a Funcționarilor Publici

Material de documentare și fundamentare a poziției Agenției Naționale a Funcționarilor Publici cu privire la propunerile formulate de Sindicatul Național al Funcționarilor Publici prin adresa nr. 312/18.03.2010 în ceea ce privește proiectul "Legii privind protecția juridică a funcționarilor publici"

a) Referitor la propunerile Sindicatului Național al Funcționarilor Publici precizăm în primul rând că apreciem inițiativa privind instituirea unor norme juridice cu caracter mai protegitor în materia răspunderii juridice aplicabile funcționarilor publici.

Cu privire la modalitatea de reglementare a soluțiilor legislative propuse, considerăm că elaborarea unui proiect de lege care să reglementeze de sine stătător, printr-un singur articol, norme privind protecția juridică a funcționarilor publici, nu este cea mai pertinentă variantă. Formulăm această opinie, întrucât, pe de o parte, așa cum deja am precizat, legea ar avea un singur articol, iar pe de altă parte, nu există o simetrie între obiectul reglementării, așa cum este definit în titlul actului normativ și normele juridice cuprinse în acesta. Astfel, sfera de reglementare statuată prin titlul proiectului, respectiv „protecția juridică a funcționarilor publici” este mult mai largă decât dispozitivul normelor cuprinse în articolul unic al acestui proiect de lege.

Pe de altă parte, apreciem necesar a se avea în vedere că, prin raportare la dreptul comun, există mai multe forme ale răspunderii (care pot fi atrase și funcționarilor publici), iar regimul juridic aplicabil acestor forme de răspundere este distinct, distincția fiind de natură a se menține și în ceea ce privește regimul juridic aplicabil funcționarilor publici. Formulăm această observație având în vedere și necesitatea integrării proiectului de act normativ în sistemul legislației și corelării acestuia cu actele normative existente, pentru a nu apărea încălcări ale unității sistemice a actelor normative anterioare.

b) Din analiza comparativă a modalității de reglementare a regimului juridic în domeniu aplicabil într-o serie de state din Uniunea Europeană (cum ar fi Marea Britanie, Franța, Slovenia, Ungaria, Grecia, Croația, Polonia) rezultă că și în aceste state este prevăzută posibilitatea instituirii unor măsuri pentru protejarea funcționarului public, dar și statuarea unor măsuri de natură a proteja interesele autorității sau instituției publice.

Astfel, spre exemplu, în Marea Britanie (potrivit Codului privind managementul funcției publice) persoanele aflate sub investigație penală sau într-o procedură disciplinară pot fi suspendate din funcția publică, pentru a proteja interesul public, iar până la definitivarea unei decizii cu privire la cauza analizată, plata drepturilor salariale nu le poate fie restrânsă sau redusă la salariul de bază, pe perioada suspendării. Dispoziții similare există și în Franța, unde suspendarea din funcția publică este prevăzută ca o măsură de precauție și cu titlu provizoriu, iar funcționarul suspendat, continuă să beneficieze de drepturile recunoscute de statutul său, își păstrează veniturile, pentru perioada cercetării, cu obligația restituirii acestora la finalul cercetării dacă este găsit vinovat, trebuie să restituie banii. De asemenea, în Croația un funcționar public poate fi suspendat din funcția publică printr-o rezoluție dată de conducătorul instituției în cazul în care urmărirea penală sau cercetările pentru încălcări grave ale îndatoririlor oficiale au fost inițiate împotriva acestuia, iar încălcările sunt de așa natură încât prezența acestuia în funcția publică pe perioada cercetărilor este de natură să

afecteze interesele instituției. Totodată, în unele state, cum ar fi de exemplu Slovenia și Ungaria, măsuri privind suspendarea temporară, restrângerea atribuțiilor funcționarului public sau transferarea acestuia pe un alt post, sunt prevăzute inclusiv pentru perioada efectuării unei cercetări disciplinare.

c) Având în vedere cele anterior menționate, precizăm că o soluție mai fezabilă pentru clarificarea anumitor aspecte privind protecția drepturilor funcționarilor publici în cazul angajării răspunderii penale a acestora, o poate constitui modificarea expresă a dispozițiilor art. 86 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, formulăm o posibilă propunere de modificare a articolului anterior menționat, care să ia în considerare următoarele:

- respectarea principiului prezumției de nevinovăție;
- posibilitatea suspendării raportului de serviciu al funcționarilor publici numai în condițiile în care persoana care are competența legală de numire în funcția publică apreciază că exercitarea funcției publice cu respectarea principiilor prevăzute la art. 3 este afectată;
- limitarea exercitării unor atribuții sau după caz, mutarea temporară în cadrul altui compartiment din momentul începerii urmăririi penale;
- recunoașterea drepturilor de carieră și acordarea drepturilor salariale funcționarului public.

„Art. 86. – (1) Răspunderea funcționarului public pentru infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu atribuțiile funcției publice pe care o ocupă se angajează potrivit legii penale.

(2) De la momentul începerii urmăririi penale, în situația în care funcționarul public poate influența cercetarea, persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să dispună prin act administrativ reducerea atribuțiilor în exercitarea cărora funcționarul public ar putea influența cercetarea, și să-i stabilească alte atribuții corespunzătoare pregătirii profesionale, în mod proporțional cu atribuțiile reduse, și cu păstrarea drepturilor salariale care îi revin potrivit funcției publice deținute.

(3) În situația prevăzută la alin. (2) atribuțiile care au fost reduse pot fi delegate unui alt funcționar public din cadrul autorității sau instituției publice, care îndeplinește condițiile legale pentru exercitarea acestora.

(4) În cazul în care autoritatea sau instituția publică consideră din motive obiective că nu este posibilă, în condițiile alin.(2) și (3), reducerea atribuțiilor și/ sau delegarea acestora unui alt funcționar public, persoana care are competența numirii în funcția publică are obligația să dispună mutarea temporară a funcționarului public în cadrul altui compartiment sau altei structuri fără personalitate juridică a autorității sau instituției publice, cu păstrarea drepturilor salariale care îi reveneau anterior mutării temporare.

(5) Măsurile prevăzute la alin. (2), (3) și (4) încetează în cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale.

(6) În cazul în care funcționarul public este trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni de natura celor prevăzute la art. 54 lit. h), persoana care are competența legală de numire în funcția publică poate dispune suspendarea funcționarului public din funcția publică pe care o deține în condițiile în care apreciază că exercitarea funcției publice cu respectarea principiilor prevăzute la art. 3 este afectată.

(7) În cazul în care nu s-a dispus suspendarea raporturilor de serviciu în condițiile prevăzute la alin. (6), în situația trimerii în judecată a funcționarului public pentru infracțiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul, se aplică prevederile alin. (2) și după caz, (3) sau (4).

(8) În situația în care s-a dispus aplicarea prevederilor alin. (6), dacă instanța judecătorească dispune achitarea sau încetarea procesului penal, suspendarea din funcția publică încetează, iar funcționarul public respectiv își va relua activitatea în funcția publică deținută anterior și îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare.

(9) În situația în care nu sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii penale, iar fapta funcționarului public poate constitui abatere disciplinară în condițiile legii, va fi sesizată comisia de disciplină competentă.

(10) Funcționarii publici ale căror raporturi de serviciu sunt suspendate în condițiile prevăzute la alin.(6) au dreptul pe perioada suspendării, la o indemnizație echivalentă cu salariul de bază corespunzător funcției publice deținute. În situația în care a fost declarat nevinovat, funcționarul public are dreptul, pentru perioada în care a fost suspendat, la diferența dintre salariul la care avrea dreptul și indemnizația acordată”.

Completare SNFP, după întâlnirea de la sediul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, din data de 24.03.2010:

„ (1) Persoanele care ocupă sau au ocupat funcții publice, atât la nivel central cât și teritorial, nu răspund civil și/sau penal, după caz, decât dacă instanțele judecătorești constată îndeplinirea ori omisiunea îndeplinirii de către aceștia cu vinovăție a oricărui act ori fapt în legătură cu exercitarea, în condițiile legii a atribuțiilor ce le revin.

(2) Cheltuielile de judecată ocazionate de procedurile judiciare inițiate împotriva persoanelor prevăzute la alin. (1) se suportă de către ordonatorul de credite, urmând să fie recuperate, după caz, de la persoana care a căzut în pretenții, în funcție de gradul de vinovăție a acestora reținut de instanța de judecată”.